

“7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 7161 sayılı Kanunun 64. maddesi ile değişik 8. maddesinin 7. fıkrasında; "(Değişik:17/1/2019-7161/64 md.) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında, terfileri 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu hükümlerine tabi olan personelin;

a) Kısa süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/5'i ile 1/4'ü, b) Uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/3'ü ile 1/2'si, kesilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

II) ANAYASAL DÜZENLEMELER:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın;

a-) "Cumhuriyetin nitelikleri" başlıklı 2. maddesinde; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir." düzenlemesine;

b-) "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10. maddesinin 4. fıkrasında; "Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (...) kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." düzenlemesine;

c-) "Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü" başlıklı 11. maddesinde; "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz." düzenlemesine;

d-) "Mülkiyet hakkı" başlıklı 35. maddesinde; "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz." düzenlemelerine yer verilmiştir.

III) ANAYASAYA AYKIRILIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

Anayasanın 2. maddesi hukuk devletini, 10. maddesi kanun önünde eşitlik ilkesini, 11. maddesi kanunların Anayasa aykırı olamayacağını ve 35. maddesi mülkiyet hakkını düzenlemiştir.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun ve insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimlerine açık olan devleti ifade eder.

Anayasanın 10. maddesinin 4. fıkrası ise idarenin bütün işlemlerinde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorunda olduğunu düzenleme altına almıştır.

Bakılan davada, davacının, amirine saygısız davrandığı gerekçesiyle "dört ay kısa süreli durdurma cezası" ile tecziye edildiği ve 7068 sayılı Kanunun 8/7/a maddesi uyarınca "brüt aylığından 1/5 oranında kesinti yapılması" suretiyle cezanın infaz edilmesine karar verilmiştir. İlgili mevzuat hükmüne bakıldığında " Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında, terfileri 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu hükümlerine tabi olan personelin;

a) Kısa süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/5'i ile 1/4'ü, kesilir" düzenlemesine yer verilmek suretiyle kısa süreli durdurma cezalarının nasıl infaz edileceği düzenleme altına alınmıştır. 7068 sayılı Kanunun 7/1-ç maddesinde ise kısa süreli durdurma cezaları "Personelin bulunduğu kademede ilerlemesinin dört, altı veya on ay süre ile durdurulmasıdır." şeklinde tanımlanmıştır. Başka bir ifadeyle Kanunda "dört, altı ve on ay" şeklinde üç farklı kısa süreli durdurma cezası olduğu anlaşılmaktadır. Personelin bu üç disiplin cezasından biriyle tecziye edilmesi halinde disiplin kurulunun takdiri ile infazının brüt aylığından 1/5 ile 1/4'ünün kesilmesi suretiyle olacağı düzenlenmiştir.

Anılan Kanun değişikliğinin gerekçesinde ise; "madde ile, 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 8. maddesinin yedinci fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Bu kapsamda, kısa süreli durdurma ve uzun süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren disiplinsizlikleri işleyen subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler bakımından söz konusu disiplinsizliğin cezasının aylıktan kesme cezası olarak uygulanmasının sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır" ifadeleri yer almıştır.

Hukuk devletinin temel unsurlarından olan hukuki belirlilik ilkesi uyarınca kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Kanunda bulunması gereken bu nitelikler hukuki güvenliğin sağlanması bakımından da zorunludur. Zira bu ilke hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, §§ 153, 154).

Bu düzenlemeye göre; Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında, terfileri 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ve 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu hükümlerine tabi olan personelin kısa süreli durdurma cezası alması ile bu ceza uygulanmayacak ve ceza brüt aylıktan 1/5 ile 1/4 arasında kesinti yapılmak suretiyle infaz edilecektir. Fakat kanun koyucu burada bir ayırım yapmamış kaç ay süreyle kısa süreli durdurma cezası alan personelin aylığının ne kadarının kesileceği noktasında takdir yetkisini kurula bırakmıştır.

Ancak burada hukuki belirlilik ve eşitlik ilkesine aykırı olarak bir düzenleme yapılmıştır. Şöyle ki; 10 ay kısa süreli durdurma cezası alan bir personelin aylığından 1/5

oranında kesinti yapılabilecekken bu personelde daha hafif bir ceza alan örneğin 4 ay kısa süreli durdurma cezası alan bir personelin aylığından 1/4 oranında kesinti yapılabilecektir. Hatta aynı cezayı alan personel arasında bile (örneğin 6 ay kısa süreli durdurma cezası) bir personelin aylığından 1/5 oranında diğer personelin aylığından 1/4 oranında kesinti yapılabilecektir. Bu da eşitler arasında bir eşitsizliğe neden olacaktır. Ayrıca kanun koyucunun idareye/disiplin kuruluna takdir yetkisi vermesinde hukuken bir problem olmasa da somut vakıada öngörülemez ve belirsiz olacak şekilde verilen takdir yetkisi Anayasa'nın 2. maddesi hükmünden çıkarılan hukuki belirlilik ve 10. maddesinde geçen eşitlik ilkesine aykırılık teşkil edecektir. Bunlarla beraber eşitler arasında bir eşitsizlik veya daha hafif cezayı alan personelin aylığından daha fazla kesilmesi suretiyle infaz dolaylı olarak mülkiyet hakkına da aykırılık teşkil edecektir.

Söz konusu düzenleme Anayasanın 2., 10., 11. ve dolaylı yoldan 35. maddesine aykırı olup idarece 3 farklı kısa süreli durdurma cezası olduğu gözetilmeden ve sınırları çizilmeden verilen takdir yetkisi belirli olmadığı gibi eşitsizlik doğuracağı da aşıkardır. Bu hukuki belirsizlik ve eşitsizlik ise doğrudan yukarıda Anayasa aykırılığı ortaya konan düzenlemedir.

IV) SONUÇ VE İSTEM:

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Anayasanın 152. maddesinin birinci fıkrası ile 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanununun 40. maddesi uyarınca, bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda kendisini bu kaniya götüren görüşünü açıklayan kararı ile Anayasa Mahkemesine başvurması öngörüldüğünden ve bakılan davada uygulanacak 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 7161 sayılı Kanununun 64. maddesi ile değişik 8. maddesinin 7. fıkrasının (a) bendinde yer alan "a) Kısa süreli durdurma cezası verilmesini gerektiren hallerde brüt aylıklarının 1/5'i ila 1/4'ü," düzenlemesinin;

Anayasanın 2., 10., 11. ve dolaylı yoldan 35. maddesine aykırı olduğu kanaatine varıldığından, anılan düzenlemenin iptali istemiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, dava dosyasının onaylı bir örneği ile işbu kararın aslının Anayasa Mahkemesine gönderilmesine, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar ve en çok 5 ay süreyle davanın geri bırakılmasına, bu süre içerisinde Anayasa Mahkemesince bir karar verilmemesi halinde, mevcut mevzuat hükümleri ile dosyadaki bilgi ve belgelere göre davanın görülmesine, kararın bir örneğinin taraflara tebliğine, 04/12/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."